alleen samen krijgen we corona onder controle

VNG ledennieuwsbrief Coronacrisis

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
5 juni 2020
Kenmerk
COS/U202000430
Lbr. 20/029
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledennieuwsbrief Coronacrisis Nr 11

Samenvatting
Hierbij ontvangt u de VNG-ledennieuwsbrief Coronacrisis nummer 11 met onder andere aandacht voor het proces rond de Spoedwet COVID19, compensatie van kosten GGD-en, vergoeding van meerkosten voor Wmo-jeugd en het actuele aanbod VNG producten en diensten aan de leden.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

alleen samen krijgen we corona onder controle

VNG ledennieuwsbrief Coronacrisis

Aan de leden

Datum
5 juni 2020
Kenmerk
COS/U202000430
Lbr. 20/029
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledennieuwsbrief Coronacrisis Nr 11

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de VNG-ledennieuwsbrief Coronacrisis nummer 11 met onder andere aandacht voor het proces rond de Spoedwet COVID19, compensatie van kosten GGD-en, vergoeding van meerkosten voor Wmo-jeugd en het actuele aanbod VNG producten en diensten aan de leden.

Actuele wetgeving

Spoedwet COVID19
De minister van JenV kondigde op 1 mei jl. nieuwe, aanvullende wetgeving aan ter bestrijding van het Coronavirus. Deze wet moet in de plaats komen van de op dit moment geldende noodverordeningen. In een democratische rechtsstaat kunnen noodverordeningen immers niet al te lang van kracht zijn omdat ze bedoeld zijn voor een korte periode.

De ministers van BZK, JenV en VWS werken hard aan deze wet en hebben inmiddels de VNG vertrouwelijk verzocht om een reactie. Het is vooralsnog de bedoeling dat de wet voor het zomerreces van de Eerste Kamer van kracht wordt. Daarom is het ook een Spoedwet.
De Raad van State brengt nog advies uit. De Tweede en Eerste Kamer moeten eveneens akkoord gaan. Wij verwachten dat het wetsvoorstel en alle reacties daarop na de advisering van de Raad van State openbaar worden. Wij informeren u zo spoedig mogelijk over de tekst van de wet en de gevolgen voor gemeenten.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Compensatie van kosten gemeenten

Compensatie kosten GGD

Staatssecretaris Blokhuis en de VNG hebben in het bestuurlijk overleg publieke gezondheid van 2 juni jl. afspraken gemaakt over de compensatie van kosten die GGD-en maken als gevolg van de inzet op de Coronacrisis. Het Rijk is bereid de extra reële kosten te compenseren. Veiligheids-regio's en gemeenten werken onder andere op basis van opdrachten van VWS (op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid), waarvoor vergoeding van kosten door het Rijk ook geëigend is. Het gaat om de volgende kosten:

1. Intensivering van reguliere GGD-taken, zoals bron- en contact onderzoeken
2. Opdrachten op basis van artikel 7 Wpg. Het gaat hier om kosten die volgen uit aanwijzingen en noodverordeningen
3. Vervangingskosten voor taken die niet uitgevoerd konden worden, zoals personeel dat niet ingezet kon worden
4. Nieuwe taken op basis van de nieuwe tijdelijke spoedwet.

Wij laten momenteel een inventarisatie van de kosten bij de GGD-en uitvoeren. Het gaat om de kosten tot 1 juni jl. en een inschatting van de kosten voor de komende periode. Vóór het einde van de maand zullen we op basis van de cijfers verdere bestuurlijke afspraken maken over de bedragen en de wijze van uitkeren. . Met het Veiligheidsberaad en de Veiligheidsregio's maakt VWS dezelfde afspraken. Gelet op artikel 7 en 62 van de wet publieke gezondheid moet de compensatie door de voorzitter van de Veiligheidsregio worden aangevraagd. Daarbij wordt de mogelijkheid geboden om voorschotten aan te vragen.

Vergoeding meerkosten Wmo en Jeugd

Om aan de richtlijnen van het RIVM te voldoen maken zorgaanbieders meerkosten. Dat varieert van beschermingsmiddelen tot extra inhuur van locaties. Eerder is met het kabinet afgesproken dat deze kosten worden vergoed. Inmiddels zijn die afspraken in een notitie nader uitgewerkt.

Meerkosten betreffen de directe kosten die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg volgens de RIVM-richtlijnen te continueren en die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden. Er zijn criteria afgesproken om te bepalen welke meerkosten voor vergoeding in aanmerking te komen. Zo moeten meerkosten aantoonbaar zijn, proportioneel (strikt noodzakelijke en geen buitensporige aanpassingen) en doelmatig zijn aangewend (bijvoorbeeld eerst inzet eigen personeel alvorens extern in te huren). Daarnaast mogen meerkosten vanzelfsprekend niet dubbel gedeclareerd worden.

Een uitputtende lijst van meerkosten is er niet, maar er worden wel voorbeelden genoemd. Zo vallen de extra huur van locaties om de 1,5 meter afstand te organiseren en de beschikbaarstelling van quarantaineopvang er wel onder, maar bijvoorbeeld niet de hogere uitvoeringskosten van gemeenten. Gemeenten ontvangen in eerste instantie de vergoeding via een ophoging van de bestaande uitkeringen in het Gemeentefonds en dus via de bestaande verdeelsleutels. Omdat dit geen rekening houdt met mogelijke regionale verschillen, wordt nog onderzocht of dit ook bij de definitieve compensatie de juiste methode is.

Uitvoering

Administreren van lasten/baten Corona door gemeenten.
Later dit jaar zullen het ministerie van BZK en de VNG een gezamenlijke uitvraag doen naar kostenontwikkelingen die het gevolg zijn van corona. Vanwege de onzekerheid over die gevolgen vinden het ministerie van BZK en de VNG het belangrijk om deze goed in beeld te krijgen. Dit met het oog op de toegezegde compensatie op basis van de reële kosten en gederfde inkomsten.
Zij adviseren gemeenten om een projectadministratie aan te leggen of binnen de reguliere administratie aanpassingen te doen om zo coronakosten goed inzichtelijk te maken. Dit biedt als voordeel dat vraagstukken over het bepalen en inrichten van de kostentoerekening, verdeelsleutels en rapportages dan vroegtijdig aan bod komen. Daarbij kan tevens de verbinding met de verslaggeving worden gelegd teneinde de verschillende onderdelen van het project op de juiste balansposten en taakvelden/programma's te kunnen verantwoorden.

Er is geen apart taakveld waarop de extra lasten voor de bestrijding van de gevolgen van het COVID19 virus worden verzameld. Extra COVID19 gerelateerde lasten en baten worden verantwoord op de taakvelden waarop ze het meest betrekking hebben. Aanvullend kan dan bij de betreffende economische categorie (afhankelijk van het financieel systeem van de gemeente) een aparte corona-categorie worden ingeregeld.

Het ministerie van BZK zal samen met VNG en CBS, gelijktijdig met de reguliere IV3-rapportage, een aanvullende IV-3 corona-uitvraag doen. Aanvullend komt er medio juni nog een overzicht beschikbaar van corona gerelateerde kosten/dossiers met bijhorende taakvelden. Het overzicht zal daarna nog regelmatig worden uitgebreid op basis van vragen die binnenkomen.

Formats voor registratieformulieren Corona
Om de administratieve lasten rondom coronamaatregelen voor aanbieders en gemeenten te beperken, ontwikkelt het Ketenbureau i sociaal domein een aantal formats voor registratieformulieren. Naast een registratieformat voor meerkosten betreft dat onder andere een registratieformat continuïteit financiering en een registratieformulier verantwoording. De eerste twee zullen op korte termijn beschikbaar komen. We roepen u op deze registratieformats te gebruiken.

Rechtmatigheid
Door de coronamaatregelen kan het voorkomen dat baten, lasten en balansmutaties niet meer in overeenstemming zijn met onderliggende overeenkomsten, verordeningen en wetgeving. De VNG heeft met het Rijk een notitie opgesteld die inzicht geeft in de rechtmatigheidsvraagstukken. Vooral bij de omzetvergoeding (geen levering van prestaties) kunnen rechtmatigheidsproblemen optreden. De notitie brengt hiervoor drie oplossingsrichtingen in beeld.

Meer informatie
- Afspraken Meerkosten Wmo en Jeugd uitgewerkt (pdf)

Verzoek aan gemeenten: stel desgevraagd ruimte beschikbaar aan huisartsen om te vaccineren
Huisartsen voeren op verzoek van het ministerie van VWS de griepvaccinatie en pneumokokkenvaccinatie uit. Dit gebeurt in het najaar. Vanwege de 1,5 meter afspraken is het voor een deel van de huisartsen wellicht niet mogelijk om de vaccinatie aan te bieden in de eigen praktijk. Om die reden heeft de staatssecretaris van VWS de VNG tijdens het Bestuurlijk Overleg Publieke Gezondheid gevraagd of gemeenten ruimtes beschikbaar kunnen stellen voor die specifieke groep van huisartsen, in hun eigen wijk. Denk aan scholen, muziekcentra, wijkcentra, sportcentra, enz. Wij hebben aangegeven hieraan mee te willen werken en gemeenten op te zullen roepen een inspanningsverplichting te leveren om kostenloos ruimte in de wijk beschikbaar te stellen voor huisartsen die dat nodig hebben. De afspraak is dat huisartsen die het vaccineren echt niet in de eigen praktijk kunnen regelen, hiervoor contact kunnen leggen met hun gemeente. Wij vragen gemeenten hieraan mee te werken en in overleg met de huisarts te zoeken naar een geschikte ruimte in de wijk van de huisarts, die kostenloos beschikbaar wordt gesteld.

VNG aanbod aan de leden

Blijf bij over corona-ontwikkelingen via VNG.nl
Op de VNG-website over de coronacrisis blijven we dagelijks informeren over voor gemeente relevante ontwikkelingen. Op de landingspagina vng.nl/corona krijgt u een overzicht van:

- Alle VNG-webberichten
- Terugkijken van corona-gerelateerde Webinars van de VNG
- VNG agenda
- Vlogs van gemeenten

Vanuit deze webpagina kunt u naar de volgende vier onderdelen:

1. *Intelligente lockdown*: deze fase is met de huidige versoepelingen afgesloten. De FAQ's worden nog waar nodig geactualiseerd
2. *Verantwoord openstellen*: dit is de huidige fase. Branches en sectoren zijn bezig met het opstellen van handreikingen, richtlijnen en protocollen om deze ruimte op een verantwoorde wijze in te richten. We bieden u hiervan een overzicht per beleidsthema. Deze week zijn hieraan toegevoegd:
    a. Handreiking maatschappelijke opvang
    b. Openbare ruimte/ handreiking crowd management
    c. Mobiliteit/ Openbaar vervoer
    d. Lokale economie/ handreiking herstel en transitie winkelgebieden.

    Reeds geplaatste handreikingen worden ook regelmatig ververst. Check daarom met regelmaat deze pagina. VNO/NCW en MKB Nederland hebben de website www.mijncoronaprotocol.nl gelanceerd met een overzicht van handreikingen en protocollen van andere branches en belangenorganisaties.
3. *Financiën en scenario-ontwikkelingen*: de VNG is in gesprek met het kabinet over de financiële compensatie voor de uitvoering van de coronamaatregelen door gemeenten. Hier informeren we u over en geven we u een overzicht van de lopende inventarisatie van deze kosten. Ook plaatsen we informatie die gemeenten kunnen gebruiken bij het ontwikkelen van scenario's op hun beleidsterreinen. Deze week is het volgende toegevoegd:
    a. Overzicht van alle financiële afspraken tussen Rijk en gemeenten
    b. Update van de inventarisatie van financiële gevolgen voor gemeenten
    c. Ledennieuwsbrief Coronacrisis nr 10

4. *Tozo*: (ook rechtstreeks te bereiken via www.vng.nl/tozo: vorige week werd bekend dat de Tozo-regeling is verlengd tot en met 30 september. Op deze pagina staat een nieuwe toolkit die gemeenten kunnen gebruiken voor zowel nieuwe als het verlengen van bestaande aanvragen voor deze periode. Daarnaast is er een nieuwe versie gekomen van de handreiking Tozo aangevuld op basis van deze verlenging. Deze week is ook de Handreiking oneigenlijk gebruik gepubliceerd.

Handreiking 'Reguleren van drukte in de openbare ruimte; handreiking vanuit het crowd management bij het verantwoord openstellen'
Deze praktische handreiking maakt gebruik maakt van de inzichten van het crowdmanagement in het omgaan met de anderhalve meter-norm. De focus ligt daarbij op de buitenruimte van binnensteden, dorpskernen en winkelcentra. Vragen die aan bod komen zijn o.a. welke gevolgen drukte in en rondom winkels, horeca en publieksinstellingen kan hebben voor de openbare ruimte en op welke manier deze beheerst kan worden. In de handreiking wordt ook aandacht besteed aan de toepasbaarheid van maatregelen voor mensen met een beperking.

De handreiking is in opdracht van de VNG opgesteld door het Event Safety Institute (ESI) en kwam mede tot stand in samenwerking met de Gemeente Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Alkmaar, IederIn, Netwerk voor mensen met een chronische beperking of ziekte en INCONTROL Simulation Software – Pedestrian Dynamics. De handreiking kan vrij in het netwerk verspreid worden.

Meer informatie:
- Handreiking: https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/vng-handreiking-crowmanagement.pdf
- Pagina: https://vng.nl/artikelen/verantwoord-openstellen-openbare-ruimte

VNG Dialoog in coronatijd

Wekelijkse VNG Dialoog
Elke donderdagmiddag is er een VNG Dialoog in coronatijd over de gevolgen van corona voor gemeenten. Elke week komt een actueel thema aan bod waar verschillende experts en medewerkers en/of bestuurders uit het gemeentelijke veld over in gesprek gaan. U kunt live deelnemen en uw vragen inbrengen.

VNG Dialoog 11 juni: "de economische gevolgen van de COVID19 crisis"
Op donderdag 11 juni, 16.00-17.00 uur, is het thema van de VNG Dialoog in coronatijd "de economische gevolgen van de COVID19 crisis". Als spreker verwelkomen we Boaz Adank (wethouder in Breda op de dossiers Economie, Werk en Bereikbaarheid en eerste locoburgemeester). Mariëtte Hamer (SER-voorzitter) en initiatiefnemer van de Denktank Coronacrisis vertelt waar we ons op zouden moeten richten om de economie te herstellen. Abderrahman Kaouass (Managing consultant COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement) brengt u op de hoogte van de actualiteit. U kunt live deelnemen aan deze VNG Dialoog in coronatijd door u hier aan te melden: Aanmeldformulier. Hier kunt u zich ook aanmelden voor de dialogen op 18 juni (Scenarioplanning) en 25 juni (COVID 19-wet).

Terugblik VNG Dialoog 4 juni "De gevolgen voor kwetsbare groepen in onze samenleving en handelingsperspectieven voor gemeenten"
Op 4 juni was het thema "De gevolgen voor kwetsbare groepen in onze samenleving en handelingsperspectieven voor gemeenten". Paul Depla (voorzitter van de G40 en burgemeester van Breda) en Hans Boutellier (Wetenschappelijk adviseur Verwey-Jonker Instituut en bijzonder hoogleraar Polarisatie & Veerkracht VU) deelden bevindingen over nieuwe kwetsbare doelgroepen in deze coronacrisis naar aanleiding van de Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact, onder voorzitterschap van Femke Halsema. Marco Zannoni (Directeur COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement) rondde de dialoog af met relevante ontwikkelingen voor het lokale bestuur. Deze VNG Dialoog in coronatijd is terug te kijken via: : https://youtu.be/l3WkjM7Meu8.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur